

DEO DUCE
DISPUTATIO JURIDICA
NONA & Ultima.

I N
TITULOS LIBRI Quadragesimi
Quinti 46. 47. 48. 49 50.
DIGESTORUM
CUM COLLATIONE
JURIS SVECANI.

P R A E S I D E
VIRO Nobilissimo & Amplissimo,
MICHAELE GYLLEN Stålpe
WEXIONIO, J.U.D. ac Juris, Pol: & Hist:
in Acad. CHRISTINÉA Prof: celeberrimo,
Meccenate ætatem honorando.

Auth. & Resp.
JACOBO P. CHRONANDRO W.G.
Publicè Proposita ad diem 29. Apr. An. 1651.

A B O Æ,
Imprimebat PETRUS Wald/ Acad. Typ. A. 1651.

YECODO E CHILINDRO WE

YECODO E CHILINDRO WE

YECODO E CHILINDRO WE

TRANSITIO.

In*terdicta, actiones &c cæteras obligationes, (de quibus in proxima præced. disp. actum) sequitur verborum obligatio sive stipulatio, quæ cæterarum obligationum à quibus pendet, firmatarum gratia est inventa.*

In haec Parte 7ma exaplicantur causæ quædam civiles, delicta, presidaria & extraordinaria, populi, ria, fiscalia, militaria, municipalia.

Dig: Pars 7ma.

THEsis Prima.

LIB. 45.

Verborum obligatio sive stipulatio est conventio solennibus verbis ex interrogatione & responsione confecta, ubi respondens interroganti obligatur, ad id præstandum, quod promisit.

2. Stipulatio dicitur à stipulo, quod penes veteres firmum notabat, quod sit firmissimus contractus.

Tit. I.
De Verbo
rum obliga
tionibus.

Sic apud nos Mans Ord/ Mons ab-
ra. Dicitur verborum obligatio,
quia magis verbis, undē omnem
vim mutuatur, quām ita aequitate:
quia iure civili introducta, conven-
tionis nitatur. Stipulari, inquit
Hinc stipu- Calv. uterq; & interrogans & respō-
lator, qui interrogat dicens dicitur. Sed nunc usitatum est
i.e. creditor illum dicere stipulari, qui interrogat
promisor sibiq; vult promitti, nam stipulari est
verò qui ob ligaturi est postulare sibi aliquid promitti, hinc
debitor. stipulari aliquid dari aut fieri, & il-
lum promittere qui interrogatus
pollicetur.

3. Stipulatio 1. est *Prætoria*, autho-
re solo prætore ejusq; iussu confecta,
ut stipulatio dārē ni infecti. 2. *Iudici-
alis*, quæ à judicis interlocutione
pendet. ut doli. 3. *Conventionalis*, ex
conventione contrahentium. 4.
Dividua pro ratione rerum in stipu-
lationem deductarum (*quorum alia*
dividi i.e. pro parte peti alia non possunt)
Utilitas & necessitas s.t. quæ recipit partium præstationem,
pulationis i.e. res promissa potest per partes pe-
ti &

ti & solvi, ut 20. taleri. 5. *Individualis*, est, ^{mines ins}
quæ nō admittit divisionem aut par-^{cauti scie}
tium præstationem, quia res pro-^{adstringant,}
missa partes non recipit, ut servitu-^{sed per ins}
tes, iter, actus, via. &c. 6. *Pura, in diem* ^{nem secum-}
vel *Conditionalis*. 7. *Aquila*, ab Aqui-^{deliberent a}
lio, per quam prior obligatio re vel ^{num pro-}
literis contracta novatur & transfer-^{mittendum,}
tur in stipulationem, adeo ut res nō
amplius ex causa contracius prioris,
sed stipulatione debeatur. E. g.

Promittis mihi ex causa stipulatio-
nis 40. istos tal. quos mihi ex mutuo
debes? Si alter responderit, polli-

ceor, est Aquiliana stipulatio, quæ ^{Stipulatio}
tolii potest per acceptilationem. ^{legitima 2.}

4. Stipulatio interdum redditur ^{Stipulatio}
inutilis idq; variè s^ez respectu Personæ conductio-
rum, nem p^e stipulantium aut pro-^{nem certis}
mittentium, rerum, ut si quis alterius ex stipulati-
res promiserit, *Conditionis* t^ez impos-^{& actionem}
sibilis, temporis, turpitudinis. &c. ^{one.}

5. Generaliter novimus, turpes stipulatio-
nes nes nullius esse momenti. L. 26. *Puberes sine* ^{Not. lega}
curatoribus suis possunt ex stipulatu obligari. l. 10.

6. Possunt etiam plures esse sti. Tit. 2.

**De duobus Reis constis
etendis.** pulatores & promissores unde dicuntur *Duo Rei*, immo plures stipulandi qui stipulantur & quibus singulis ex eadem stipulatione eadem res debetur, & *Duo Rei* promittendi, qui ejusdem debiti se Reos promittunt. **Not.** Stipulator etiam hic reus dicitur. Reus quia a re ita dicitur, itaque cuius res agitur. Reus dici potest.

7. Requiritur. 1. Eadem res. 2. Eadem causa obligationis. 3. Obligatio in solidum a singulis, ut duo debendi Correi in mutuo. 17. Radst.

Not. Lex 8. Qui stipulatus, reus stipulandi dicitur, qui promittit reus promittendi habetur. L. I.

Tit. 3. De Stipula-
tione servo-
rum. 9. Servis etiam jus stipulandi competit, non tamen ex propria persona, sed dominorum, quibus acquisi-
tunt. Fingitur enim dominus per eos, tanquam instrumentum, stipulari.

LIB. 45. Tit: 1. De fideiusto-
raria, quia quis pro principali debi-
tibus & tare idonee cavit. 12. 13. El. 8. St. l.
mandatorie bus. Cod. 8 Kop. b. 19. 20. 23. 28. Radst: B. 15. 2. f.

3. Rong: B. St. I. Cui ferè simile est
constitutum, quod est cōventio, quā
quis spondet se soluturum, quod ipse
vel alias debet.

II. Fidejussor (*dicitur etiam consti-*
tutor) in J. R. qui alterius obligatio- Debitor sō
nem per stipulationem, sine qua nō deiussore da
obligatur, suā fide suscipit, manente to non caro
tamen principali obligato, cui simi cere, arresto
lis Mandator, cujus mandato contra- &c. gravan-
ditur, vel qui mandat alicui credi, vel dus. 19. 29.
cum aliquo contrahi. Qui in J. R.
etiam pro principali se obligat. Dis-
ferunt tamen quod *ille* præcedit &
sequitur, *Hic* tantūm principalem
obligationem præcedit. *Ille* ex sti-
pulatione, *Hic* ex mandato tenetur.
Sponsor propriè dicitur, qui sponte,
non rogatus, pro alio intercedit.

12. Fidejussio omni obligationi mā bōe
adhiberi potest, 20. §. 1. Rādft: B. eti gan färtia/
am ex maleficio descendenti, nisi vchan thes
crimen sit capitale. 35. Rādft: B. gāt & Läff
Quanquam & h. t. praxis hic inter-
dum fidejussionem admittit.

13. Quanquam fidejussor in soli.

In J. N. dum teneatur, habet tamen potissimum in J. R. quædam beneficia. i.
Borgar Man for annen sā Beneficium ordinis sive excussonis. h.e. g. de chen
g. de chen ut principalis debitor, si præsto & ja nō vth/ solvendo sit prius conveniatur & ex-
&c. 12. cutiatur. 2. Divisionis, si plures sint.
Zöpni. B. 3. Cedendarum actionum. vid: disp.
Ll. 1. th: 92.

14. Fideiussor accipi potest quotiens est as
Not. leges liqua obligatio naturalis vel Civilis, cui applicetur.
L. 16. p. 4. Fideiussor, antequam reus debeat,
conveniri non potest. L. 57.

Tit. 2. 15. Obligatio tollitur. 1. Novatione, quæ est prioris obligationis in
De novatio- aliam obligationem translatio, quâ
nibus & de- prior obligatio perimitur, & nova
legationibz C. 8. 42. constituitur. E. g. Si stipulatio fit
de eo, quod debetur ex causa empti,
tunc amplius id non ex empto, sed
stipulatione debetur. Novationem
in J. N. facere videtur fidejussor. 8.

St. l. 12. Ll. Zöpni: B.

16. Delegatio est mutatio credi-
toris (imò & debitoris) ut cum quis su-
um debitorem suo creditori assi-
gnat

gnat. Delegare hic enim est alium
debitore loco suo substituere, unde Vel delegat
re est vice
sua alium
reum credi-
tori dare.
delegatus, cuius consentiu. etiam re quiritur, tenetur solvere loco delegantis.

17. Nec creditoris creditori quisquam in Not. Lex
vitus delegari potest. I. 6. Cod. h. t.

18. 2. *Solutione verâ, quæ est præ-* Tit. 3.
statio ejus, quod debetur, rite facta. De Solutio-

14. *U. Röpm: B. 14. Rådst: b. 20. §. 1.* nibus & lis-
berationib⁹
C. 8. 43.
B. B. St.l.

19. 3. *Confusione sive successione,*
cum debtor sit creditoris heres, aut
vice versa. 4. *Compensatione de quâ*
actum Disp. 4. th: 14. 5. *Oblatione*
rei debitæ, creditore nolente accipere,
depositione & ob-signatione. 6.
Interitu speciei debitæ, si modo debi-
tor dolo & culpâ careat, ejusq; mora
non sit in causa. 7. Utriusq; con-
sensu re adhuc integrâ, i.e. dum ob-
ligatio à neutro est impleta. 8.
Transactione. p. 23. proc. jud.

20. Solvere pro ignorantie & invito cuiq;
licet, cum iure civili constitutum, licere etiam in Notabilis-
ignorantis invitiq; meliorem conditionem facere.
L. 53. Id quod pœna nomine à debitor exactum
est,

aR, lucro debet cedere creditoris. l. 74. Solutio
onem asseveranti probationis onus incumbit. l.
mlo, Cod, hic 11. Rong: B. St. L. 33. 22.

Tit. 4. 21. *Acceptilatione*, quæ est so-
De Accep*ti*. lutio civilis sive imaginaria vel ficta,
lationibus. **C. 3. 44.** cum per interrogationem & respō-
sionem, illud quod promissum acce-
satio per ptum fertur ac si verè solutum esset.
Nomen habet ab acceptum ferre,
mutuam in-
terrogatio-
nem, ab ob
ligationis
acceptum, quod tibi promisi? & res-
ponso, vel spondet, fero, quamvis nihil recepit,
verborum
conceptio,
quā creditur.
22. Est *vulgaris*, quā tantum ver-
debitori ac-
ceptum fert
borum obligatio verbis tollitur, &
Aquiliana, quæ ad omnes omnium
generum obligationes existingen-
tas datur. Nempe cum quod ex
vēdum quo alia causa debetur prius transfundis-
tur in obligationem verborum, quæ
obligatio deinde mutuis verbis sol-
vitur.

Noz. leges 23. Solutionis exemplo acceptilatio solet
liberare. l. 5. Inter acceptilationem & apocham
hoc interest: Quod acceptilatione, omni modo
liberatio contingit, licet pecunia soluta non sit:
Apocha non alijs, quā si pecunia soluta sit. l. 19.

24. Quid sint stipulationes prætoriæ superius, th: 3. dictum est. Quærum aliæ judiciales (non à judice sed iudicio, dictæ) quæ judicijs servandi causa interponuntur, ut ratum & non inane sit, ut judicatum solvi. 2. Aliæ Cautionales tantum, quibus res de qua agitur cautor ac securior constituitur, & novam actionem producunt. Ut tutela, damni infecti. 3. Communes iive à prioribus mistæ, quæ fiunt iudicij sistendi causa.

25. Generaliter in omnibus prætoriis stipulationibus & procurationibus satisdatur, l. 3. Not. Lex

26. Tres hic ordine numerantur prætoriæ stipulationes. 1. ^{ma} hoc Rem pupilli in tit. quâ consulitur pupillis & minoribz per satisfactionem, ut eorum bona maneant salva. 15. Giff. B.

27. 2. Qui alieno nomine cogitur satisdare à Reo solvi judicatum. Tit. 7. Quæ stipulatio tria continet. 1. Rem judicatam, i. e. solutum iri, quantum judex deberi judicaverit. 2. De re defendenda, i.e, ut boni viri arbitratu

reus

reus defendatur & agatur. 3. *Dolo-
rum malum*, ut is semper absit.

Tit. 8. 28. Tenentur hic procuratores
Ratam rem cum de mandato vel curatione dubi-
haberi & de tetur, invicem satisfactionem præsta-
rati habitios re dominum litis ratum habiturum
ne. quidquid inter eos gestum fuerit, &
agitur ad id quod interest adversus
procuratorem vel fidejuss: cum do-
minus gestum improbaverit.

Not. Lex 29. Rem haberi ratam, hoc est comproba-
re agnoscereq; quod aetum est a falso procurato-
re. L, 12, p, I.

LIB. 47. 30. Seqvuntur criminalia judi-
cia. Delicta sunt *Publica*, de qui-
Tit. 1. bus infra, vel *Private*, in quibus pri-
De Privatis vatorum utilitas direcione & dolosè
delictis, laeditur, & ad eorum poenam tantum
(vid: c. 29. Rong: B. 1. Ingen gōre
sigh &c.) laesus agit, cui etiam ut plu-
rimum pars poenæ pecuniariæ cedit.
ubiq; in J. N.

31. Species præcipue 4. *Furtum,*
Rapina, Damnum, injuria datum, & in-
juria. De quibus ordine agendum.

Not. leges 32. Noxa caput sequitur. I, 1, C, 23. Drāp.
medh

medītūlia. L. 2. in f. Nunquam plura delicta
concurrentia faciunt ut ullius impunitas detur,
neq; enim delictum ob aliud delictum minuit pœ-
nam.. L. 2.

33. Furtum est contrectatio fraus Tit. 2.
dulosa rei, usus vel possessionis ejus De Furtis.
lucrificiendi gratia & furandi ani. Cod: lib: 6,
mo facta.. Ubiq; in Tiuff B. fur tit, 2.
enim vel ipsam rem lucrari deside-
rat, vel Possessionem, utpotè cum debi-
tor creditori pignus aufert, vel usum
ut re alienā invito domino utens'.
53. B. B. L. 18, Tiuff B. St. I. potest
& furtum in re propriā committi.
vid: 10. §. 7. B. B. L.

34. Est Manifestum, quando fur in Furem itaq;
ipso actu furandi deprehenditur, vel manifestum
antequam rem furtivam ad destina- facit locus
tum locum pertulerit. 6, 23, 24, §. 6, furti & ap-
St. L. Siuff b. Vel Non manifestum,, prehensio,
quod quamvis furtum dum perpe-
tratur, fur non deprehendatur, tamē
faēcum fuisse probatue. 5, 7, 9, 13,
Tiuff B. L.

35. Non tantum ipse fur tenetur
furti, sed etiam qui syadet, approbat,
&

& ecclat & fruſus. 3, 4, £. l. 2, St. £.

Tiuff B.

36. In J. R. pœna furti manifesti ordinatia est quadrupli: §, 5, inst: hic valdè rigidum est jus N. 3. Tiuff b pœna in J, St. £. Mandans furem pro marca R, est 2pli. (que quondam quidem longè majorū quid J, N, vid: e, §, 9, quām nunc valoris erat) suspendi, quod L. Tiuff b, tamen hodiè in praxi non ita servatur, sed fur, nisi valde grave fuerit furtum sæpiùsq; redierit, nunc pœna pecuniariâ multatur, nunc ad opera publica damnatur, nunc ad novam Sueciam detruditur..

37. Qui furti faciendi causa concclave intravit, nondum fur est, quamvis furandi causa intravit. Quid ergo? Iniuriarum actione aut devi terribitur. l, 21, p, 7. Qui iumenta sibi commodata longius duxerit, alienave re, invito domino usus sit, furtum facit. l, 40. vid: §3, B. B. & ult. Tiuff B. Ll. Maleficia voluntas & propositum delinquentis distingvit. l, 53. Non poterit Præses provincie efficere, ut furti damnatum non sequatur infamia. L, 63.

Tit. 3. 18. In specie hic agitur de tigno, furto D: Tigno ablatu, & alienis ædibus juncto, quo intelligenda omnis ædificij & vineæ necessaria materia venit, Not: ligno ædibus

Furti non
manifesti

pœna in J,

est 2pli.

quid J, N,

vid: e, §, 9,

quām nunc

valoris erat)

suspendi, quod

L. Tiuff b,

tamen hodiè in

praxi non ita

servatur, sed

fur, nisi valde

grave fuerit

furtum sæpiùsq; redierit, nunc pœna pecuniariâ multatur, nunc ad opera publica damnatur, nunc ad novam Sueciam detruditur..

Qui furti faciendi causa concclave in-

travit, nondum fur est, quamvis furandi causa in-

travit. Quid ergo? Iniuriarum actione aut de-

vi terribitur. l, 21, p, 7. Qui iumenta sibi com-

modata longius duxerit, alienave re, invito domino

usus sit, furtum facit. l, 40. vid: §3, B. B. & ult.

Tiuff B. Ll. Maleficia voluntas & propositum

delinquentis distingvit. l, 53. Non poterit Præses

provincie efficere, ut furti damnatum non sequar-

tur infamia. L, 63.

zibis juncto non agitur ad vindicationem, sed ad duplum. Separatū autem vindicatur. De tignorum ablatione agit, 20. Tūst. B. St. I.

Tit. 4.
Si quis testamento liber iussus erit, post mortē domini ante aditam hereditatem subripuisse corripuisse, quid dicetur.

39. Dat hīc Prætor hæredibus cī vilem actionem utilem, (*quia dominus adversus servum civilis actio non competebat*), in zplum adversus cum qui in testamento liber (*itaq; non potuit ut servus coerceri*) jussus i.e., servus & ante aditam hereditatem domini sui, quid surripiunt.

Not. L. 22

40. In omnibus, que interfuit hæreditate non esse aversa, locum habet hæc actio. 1, 1, p, 13.

41. Convenit hīc, qui naves, caponas & stabula exercet, si quid ab eorum ministris in navi vel capona alicui surreptum fuerit. vid: Disp: 2. th: 53.

Tit. 5.
Furti adversus nautas capones stabularios.

42. Caupo præstat factum eorum, qui in capona eius caponæ exercendæ causa ibi sunt, viatorum autem factum non præstat, namq; viatorem sibi eligere caupo vel stabularius non videtur, nec repellere potest iter agentes. 1, un: p, 6.

Not. L. 22

43. Si omnes servi furati sint, tunc succurritur innocentio domino ejusq; arbitrio relinquitur utrum velit

Tit. 6.
Si familia furtum fecisse dicitur tan-

tantum pro omnibus solvere, quantum
cum solvendum, si unus eorum deli-
quisset, (alias communiter, quae persona
delinquentium, tot nascuntur obligationes
singulig, in solidum tenentur) vel etiam
omnes servos noxae dedere. h.e. No-
xios servos actori tradere.

Tit. 7. 44. Actio arborum Cæsarum da-
Arborum tur in duplum, adversus eum qui
^{Furtum Cæs} clam, inuito domino arbores succi-
tarum, dit, deglabrat vel subsecat, quid J.N.
vid: c. 18, 49, B.B. l. 26, l. 7, St. I.
Biuff B.

Tit. 8. 45. Agitur hie de rapina & damno
Vibone. injuria dato, illa est violenta, (ut di-
rum raptos stingatur à simplici furto) ablatio rei,
rum & de turba. (ad differentiam plagi) mobilis (immo-
bilis potius in uscio est, 18, 9, 1, 19, 9, 1,
2, Species privatorum Jordb. 28, R. B. l.) dicitur alias im-
delictorum, probum furtum, cuius poena in J.N.
ex vi & dos capitalis est. In J.R. olim intra an-
lo extima. sur rapina num quadrupli, postea simpli. vid:
26, R. B. 18, Biuff b. St. I. 28, eod: l.

3. Species delict: pris vaterum. 46 Damnum injuria datum cum
dolo

dolo vel culpâ damnum datum sit.
Huc refer Drâp: B. med wâda. Sârm.
Et passim etiam in B. B. de quo a-
cum disp: 3. th: 37. cum seqq.

47. Agitur etiam hic de damno
in turba, i.e. multitudine hominum
dato, unde ille tenetur, qui damnum
in turba dedit vel qui turbam exci-
tavit.

48. In hæ actione intra annum utilem,,
verum premium rei quadruplicatur, non etiam quod *Not. leges*
interesset. l, 2, p, II. Non prodest ei, qui vi rapu-
it, ad evitandam pœnam, si ante Judicium restitus
at rem, quam rapuit, l, 5.

49. Si quis in tumultu incendij. Tit. 9.
35, 36, B. B. El. Högm̄b. II, El. Naufra- De Incêdio,
gij 37, El. 17, St. I. Riuffb. II, §, 1, ruina, nau-
skipm. b. ruinæ sive rate aut nave fragio, rate,
expugnatâ, i, est, submersâ spoliatâ. nave, expus
&c. quid surripuerit vel dolo da-
mnum dederit, datur hic actio intra
annum in quadruplum, postea in sim-
plum & quidem merito: *Non enim*
ex aliena calamitate & re luctuosa, com-
pendium sectari debemus.

50. Huius edicti iustissima severitas est, si. *Not. Lex*
B qui

quidem publicè interest, nihil rapi ex huiusmodi
casibus. L, I, p, I.

Tit: 10. §1. Injuria, generaliter est omne
De Iniuriis factum contra Jus, specialiter est de-
& famosè licet in alterius contumeliam &
libellis. Co contemptum admissum. 12, 26, R.

D. 35. B. St.l. 30, 31, Rådst: b. 13, L. 12, 13,
St.l. Sårm: medh wilia. etc.

§2. Fit factus, cum manus inferan-
4ta Species tur, ut pullatione, vulneratione, &c.
privat, del. 6, 13, 17, 19, 37, 39, Edzör b. L. 13, Sårm:
med wilia L. 20, St.l. cod: Verbū, vi-
Iniuria vers vā voce per convitia vel famosos li-
belis & reas bellos. Dqvwådins ord. 31, Rådst: b. 43,
§, I, Zingm: b. 9, R. B. L. Gestu, ut mō-
stratione digiti, protensione lingvæ.
&c.

§3. Eam aggravat Persona, 9, L. 8,
12, St.l. R. B. 8, L. 6, St.l. Högm: b.
Iniuria levis 18, Sårm: m. wilia St.l. 22, §, I, in fin:
aut atraxi. B. B. St.l. 32, Rådst: b. Loew. 3, 6, 13,
14, 16, §, I, L. 12, 14, &c. St.l. Edzörb.
2, Skipm: b. 21, Kyrck: b. Tempus, C,
I, §, I, Sårm. medh wilia St.l. 22, §, 2,
B. B. St.l. 23, §, 2, eod: L. Huc Ju-
lafred/ Mårknagfredb. Instrumentum.
C, I.

C. i. Drāpmi:b. m. wil. El. Aliæq; cīr.
cumstantiæ. Ut in J. N. 31. Rādst: b.
Si istud vocabulum Convictus, För-
wuñen Ziufwer/Liugare/&c. Addatur
convitio.

54. Injutiæ poena varia pro gravi-
tate delicti. Capitalis 9, El. Kong:b.
Talio, 39, El. 16, St. l. Edzörb. 3, Sårm:
mz wilia St. l. Eish för lym Palinodia.
31, Rādst:b. Slå sig för Munnen/ och
sägi sielfwer of han lögħ. Fustigatio,
flagellatio. Cit: Capp, arbitraria.

55. Famosus libellus est charta in
vulgus projecta, continens contra
quempiam criminationes & convi-
tia. vulgo Paßqwiller. Cujus poena
olim capitalis, nunc arbitraria. Nec
in totum author excusandus, quam-
vis vera iste libellus contineat.

56. Omne quod non iure sit, iniuria fieri
dieitur, l. 1. Quod si viro iniuria facta fit, uxor
non agit, quia defendi uxores à viris, non viros ab
uxore æqvum est. l. 2. Qui doli capax non est
iniuriam facere non dicitur, nam iniuria ex affectu
facientis consistit, l. 4. Iniuriorum actio neq;
heredi neq; in heredem datur, l. 13.

57. Extraordinaria crimina sunt, Tit. II.

De Extraor quibus certæ poenæ à II. non consti-
dinariis cri-
minibus, tutæ sed ex arbitrio judicis poenâ ex-
traordinariâ puniuntur. Quæ varia
sunt quorumq; quædam hic recens-
sentur, & cum alijs actionibus sæpè
concurrunt.

Tit. 12. 58. Extraordinariè hic punitur
De Sepulchro violatio sepulchri, sive dum reliquiae
violatio extraibuntur vel sepulchrum aliquo
modo violatur.

Not. Lex 59. Sepulchri violatio infamiam irros-
gat, L. I.

Tit. 13. 60. Coërcetur hic concussionis
De Concus. crimen, quod committitur, quoties
fione, aliquid pecuniarum terrore judicis,
Concussare magistratus, potestatis, quam quis
est perturbare injecto habet, illicitè, ab inferiore extorque-
terrere, tur.

Tit. 14. 61. Poena extraordinaria statuitur
De Abigeis, in abigeos, Garðiufwar i.e., pecora
ex pascuis vel armentis auferentes,
hinc abigeat i.e., furtum pecudum,
2. Tuff B. l. Cujus poena in J.N. unà
cum perditione suorum mobilium,
capitalis. 4. in f. Tuff B. l. si mo-
dum

dò in ipso facto deprehendatur; alia
as non Cap. 5. cod.

62 Puniuntur hic prævaricatores Tit. 15.
id est, qui cum adversario, in judi- De Prævaric-
cio colludunt, prævaricari est cum catione.
adversario colludere, dum fingit
se accusare, cum potius adversarium
proditâ suâ causâ adjuvat.

63. Coercetur & crimen recepta- Tit. 16.
tionis, undè qui receptant, occul- De Recepta-
tarunt, latrones, vel lucri causâ dimis- toribus.
tunt, eisq; opem ferunt, eâdem pœ-
nâ, quâ latrones, afficiendi. l. i. Conf.
cap. 42. §. 1. Edzor: B. u.

64. Extra ordinem hic animad- Tit. 17.
vertitur in fures Balnearios, qui vesti- De Furibus
menta eorum, qui lavandi causa in
balneis morantur, surripiunt, vid:
c. 3, Tiuffb. St. L. Maximè punien-
da sunt ea peccata, quæ difficillimè preca-
ventur.

65. Arbitraria etiam est poena Tit. 18.
Effractorum i.e. qui vi, furandi vel ef- De Effracto-
fugiendi causâ, ostia, vel parietes
perfringunt, & *Expilatorum*, i.e. qui
pilatoribus.

homines, præcipue vestimentis, spoliant. Dicti quod ne pilum relinquent, vid: Cap: 23, Edzör: B. Et. I.

Tit. 19. 66. Extraordinario judicio vin-
Expilata dicatur crimen expilata hæredita-
hæreditatis, tis, quod committitur, cum hæredi-
Cod: 9, 32. tas ante ejus aditionem expilatur..

Tit. 20. 67. Stellionatum (*à Stellione ani-*
Stellionatus mali versutissimo) Finanžerij JCti vo-
Cod: 9, 34. cant omnem fraudem atq; impostu-
ram, quæ in aliud proprium nomen
Ubi titulus delicti non cadit. Ut dans pignori-
criminis de- æs pro auro crimen stellionatum com-
ficit, ibi Stel- litionatum mittit, vid: c. 2. El. 2, 14, §, 1, 32, §, 1,
liobius, Körp. b. St. I. Flård. Quod crimen
hic causâ cognitâ punitur..

Tit. 21. 68. In illum qui terminos finium
De Termis discriminandorum gratiâ aufert vel
no moto. loco movet, datur extraordinarium
judicium. Quid J. N. vid: c. 27, §,
2, B. B. El.

Tit: 22. 69. Collegium sive corpus est so-
De Colle- cietas quædam hominum, constans
gile & cors, poribus, personis, ad minimum tribus. Pro-
Ex illicitis collegiis bibetur hic collegia sub poena extra-
ord:

ord: instituere, nisi publicè & specie
aliter approbentur..

muleum
mali in
Remp. mas
navic.
Tit. 230.
De Popula
ribus actio
nibus.

70. Actio popularis (à Prætore
constituta, undè à publicis judicijs differt
quæ à lege sunt) Jus populi tuetur &
cuilibet (modo non specialiter prohibetur)
de populo agere hic conceditur. Ut
actio albi corrupti & plurima inter-
dicta. vid: 3, 5, 1, 40, in fin: War-
then mālshāgħanden som okār. Eing: 3.

71. Absolutis privatis Judicijs, LIB. 48.
seqvuntur publica, quæ ex il. publis
corum judiciorum veniunt, vel ubi
de atroci crimine publico, quod os-
mnes tangit, quæritur, sic dicta, quod
corum causæ publicæ sunt, quivis ē
populo horum judiciorum reos ac-
culare possit, quia tota Resp. pro cu-
jus conservatione introducta est læ-
sa: Itaq; cuilibet de populo quo-
dammodo injuria facta. Bachovv. in
inst: & hanc addit rationem, quod
olim populus super istis criminibus
cognoscebat, unde à popularibus se-
parentur.

Tit. I.
De Publicis
Judicijis.

Hæc Judicij
ca sunt Cis-
vilia quia à
il. provenient,
& ordi-
naria quia
certam po-
nam irres-
gant.

72. Sunt à qualitate pœnæ capitalia, quæ mortem naturalem vel civilem irrogant. Ut crimen læsæ maj: 8, 9, Hög: b. &c. Homicidium Dråpm: med milia, 15, 16, Högm: B. &c. Coitus cum bestijs. 16, §, 4, Kyrcf: b. Vel non capitalia quæ non mortem, sed aliam pœnam gravem nempè pecuniariam, corporalem, item proscriptionem, infamiam inferunt. Ut crimen falsi.

*Notabili-
ores leges*

73. Infamem non ex omni criminis sententia facit: Sed ex eo qui publici iudicij causam habuit. l, 7. Ad crimen iudicij publici persequendum frustra procurator intervenit. l, 13.

*Tit. 2.
De Accusa-
tionibus &
Inscriptioni-
bus. Cod:*

9, 2.

74. Agitur hic quomodo judicia publica instituenda, nempè per accusationem, que est maleficij & ejus auctoris apud judicem delatio, ad vindictam & pœnam publicam solenniter factas. 13. Hödst: B. Et passim in J. N. in Civilibus dicitur actionem instituere, in criminalib⁹ accusare. Quis competens judex, qui accusare & accusari possunt & de libello, passim prius actum est.

75. In

75. Inscriptio hic est libellus accusatorius super crimen aliquo, ubi dum accusator nō probaverit, ad talionem tenetur, nam inscribere est obligare se, si non probaverit, ad eam pœnam, quam reus debet pati J.

N. vid: pro argumento cap, 20, §. I.
Tingm:b. 38. Edzör b. 44.

76. Senatus sensuit ne quis ob idem crimen pluribus legibus reus fieret. 1, 14. Nos, Lex

77. Accusatione facta exhibendus est reus & in carcere, nisi fidejussionibus liberetur, custodiendus. De custodia & exhibitione ne reoruta arg: c. 18. 19. Nādſt. B. 8. Rong:b. Et. C. 9, 4. L. 15. Högm:b. 41. Si verò carceratus dolo custodum effugerit, tunc eadem pœnâ, quâ reus, afficiendi custodes, c. 5. Tiuff b. St.l. Tit. 3.

dolose, Tit. 4. Ad Legem Julianam Majestatis, dicta

78. Seqvuntur variæ species publicorum judiciorum. Prima est lex Julia Majestatis, quâ punitur crimen læsa majestatis humanæ, quod est publicum crimen, quo contra majestas principem aut Remp. adnotatio quid maligno proposito machina- tur. Vel etiam si quis.

ea violat, si-
biq; vendis-
ca, quæ ma-
iestatis sunt.
ut eudere
monetā ve-
stigalia, im-
ponere, &c. 6.7. St. I. Högm: B. Cujus poena ca-
pitalis cum bonorum confiscatione.
Cit: Capp. à subditis propriè non ita
alijs committitur.

79. *Est Proprium*, cum directò ad-
versus principem vel Rempub. quis
molitur (*dicitur alias perduellio*) Vel
Improprium adversus Principis lega-
tos, vel Consiliarios. 9. I. 8. St. I.
Rong: B. Vel speciali privilegio à
Rege adversus turbatores munitos,
&c. 9. St. I. Rong: b. 31, I. eod: 6, in
fin: Drāpm: med willia. I.

Not. Lex 80. Maiestatis crimen est quod adversus
populum Rom: vel eius securitatem committitur.
I. 1.

Tit. 5. 81 Adulterium est illicitus con-
Ad Legem cubitus cum alterius uxore. Vel
Juliam de (ut quidam volunt) sponsa, sive est vi-
Adulteriis
C. 9. 9. olatio thori. II, I. 10, St. I. Giffb. 5,
I. 3, St. I. Högm. b. 1, Tiuffb. I. 15, 5,
Adulterium 3, 16, Kyrck: b.

propriè cum 82. Committitur cum utraq; vel
nupta, fuis alterutra persona est conjugata, cu-
prum cum
vidua, vel jus poena olim ex hac Jul. erat rele-
gatio

gatio vel deportatio, sed per consti- virginem com-
tutiones postea facta est gladij. mittitur, &
est virginum

83. Huc refer, *Lenocinium*, quod illieita deflo
facit, qui quæstuarias mulieres pro- ratio. 30
stituit, *Digamiam* 5, *U. 3, St. I.* *Giff: B.*

*Hög: b. Incestum Rätterij/ quæ est Lenocinari
coitus ratione langvinis & affinitatis est blandiri,
illicitus, 15, Kyrck: b. 20, U. 15, St. I.
Erfb. Raoptum fæmina, 12, U. 11, St. I.
Edzör b. Sodomiam, coitum cum be- hinc leno,
stijs, 16, §, 4, Kyrck: b. Tidelagh. 14. qui blandis
*Hög: b. ll, quæ omnia in J. N. Capi- endo adoles-
talia.* scetulos ad
se allicit.*

84. Est vis publica, quâ jus publis Tit. 6.
cum violatur, committitur ab armas- Ad Legem
tis (armorum usus est publicus) homini Jul. de vi
bus, cum quis vi in domo vel posseſſione sua inquietatur, ubi pax publi- publica...
ca turbatur, ubiq; in Edzör b. 26, U. 13, C. 9, 12.
St. I. Kong: b. Hujus poena in J. R.
olim regulariter deportatio. In J.
verò N. Ordin: proscriptio & bono-
rum mobilium publicatio. 21, 24
Edzör b. ll.

85. Vis privata quæ sit, præcipue Tit. 7c
Gne

Ad leg: Jul. sine armis citra publici juris violati.
de vi privas 12. onem, ut potè cum privatus privatū
Possessione sine armis ejicit, arg: 28.
R. B. l. passim in Edzör b. St. l.

86. Cujus poena olim in J. R. 3tiæ
partis bonorum publicatio, hodiè ut
plurimum arbitraria, ut etiam in J.
N. Pecuniaria cum refusione damni
28, R. B. 18, 19, Jord b. ll. 26, Edzörb.
St. l.

Tir. 8. 87. Hic punitur homicidium,
Ad Legem quod est violenta hominis vitæ a-
Corneliam, demptio. Fit 4, mod: dolō, culpā, casu,
de scuriis & necessitate, unde voluntarium, casuale,
veneficis, Necessarium, quorum pro gravitate
delicti diversa est poena. Ubiq; in
Dråpm: b. & alibi. Not: mandator
cædis perinde ac homicida tenetur.
Ult. ll. 22, St. l. Edzörb.

De Incendio 88. Lex etiam cornelia hic venes
casuali agit ficos veneno vel magiâ interficiens
35, 36, 37, res. Conf. 6, 7. 15. ll. 4, 11, St. l Hög: b.
B. B. 22. Et incendiarios, qui dolo incendium
excitant. 11, ll. 9, St. l. Högm: b. mor-
temulctat.

89. Qui hominem occidit punitur, non habita differentia cuius conditionis hominem intermit. l, 1, p, 2. Lenienda poena eius, qui in rixa causa magis quam voluntate homicidium admisit. l, 1, p, 3. Furem nocturnum si quis occidet, ita demum impune fieret, si percere ei sine periculo suo non potuit. l, 9. Nihil interest occidat quis, an causam mortis praebat. l, 15.

90. Lex Pompeja (a Cneo Pomp.) Tit. 9. parricidas (in specie qui parentes vel liberos, in genere qui etiam maritum, uxorem consangvineos affines, patronos necant) morte punit. Ad Legem Pompeiam de patriciis dis.

2. Högm: B.

91. Falsum est fraudulenta veri, tatis imitatio, & crimen falsi, committunt, qui animo corruptendae veritatis in alterius fraudem dolo malo aliquid faciunt. Tit. 10. Ad L. Corneliam de falsis & de S. C. Libenario 9, 22, Cod.

92. Variè contingit Consensus ut in contractibus, 2, 3, ll. 2, 14, §, 2, St. I. Höpm: b. Verbis, ut falso accusando falso tenes 20, §, 1. Falsum testimonium pertinet nisi dohibendo 21, §, 1, Zingm: b. &c. Scriptis lo malo id admisit. 1, Ut falsa scribendo, componendo &c 20, Cod. Abusu, utpote in falsis mensuris, 27, h. 5, 28, 29, Höp: b. St. I. Ponderibus, 16, 17,

Kong.

Vide Consul tiss: Loc een, in Syn. Juris p. m. 519. Kong: b. St. I. Signū, 43, B. B. II. monetis. Decret. Norc. p. 3. &c. U, tendo. Silentio. Verum reticendo, vel quod manifestandum, occultan do. &c.

Tit. II. 63. Repetundarum vel de repe, De lego Jus tudiſ accuſatur, qui in administra- ſarum. C. 9, 27. tione magistratū, curatione, lega- tione, pecunias accepit, unde acci- pere non debuit, qui hic punitur. c. In 2pl, hinc 3, Tingin: b. 5. R. B. St. I. Ex J. R. actio civilis olim poena erat 4drupli. Duplum & criminis spoliato & dupl: fisco cedebat. Cum infamia & depositione officij. Quid J. N. vid: cit: cap.

Not. Lex 94. Hac lege damnatus testimonium pu- blicè prohibere, Judex esse & postulare, prohibes tur. 1, 6, in pr.

Tit. 12. 95. Crimen annonæ committit, Ad Legem qui id agit ut annona pluris constet Julianam de & caritas annonæ fiat. Cujus poena annonæ. hodiè arbitraria.

Tit. 13. 96. Hâc lege prohibetur & pu- Ad Legem nitur, peculatus furtum pecuniæ pu- Julianam pes culatus & blicæ sive ærarij: vid: decret. Norc. de sacrilegis inde peculator. arg: c, 30. R. B. II. Sacris

Sacrilegium, furtum rei sacræ 24. & de residu-
Tiuffb. ll. 6, R̄yrcP: b. is. 9. 28.
cod.

97. De residuis tenentur qui pe-
cuniam publicis usibus destinatam Crimen res
in suos consumunt. siduorum.

98. Crimine ambitus teneban- Tit. 14.
tur, qui illico modo, datâ pecunia De L. Julia
& emptis suffragijs, honores publi- ambitus:
cos, & magistratum ambierunt, cu- Ambitus est
jus poena olim in J. R. infamia & suffragios
multa 100. aureorum, & amissio of- rum data
ficij per ambitum acquisiti. pecunia eor
ruptione.

99. Plagium committitur, cum Tit. 15.
quis homines invitatos celat, vincitos Ad Legem
tenet, vel sciens emit, hinc plagiarij Fabiam de
qui homines furantur, quod crimen Plagiarii,
capitale. vid: 1, Tiuff b. ll. 12, §, 2,
Edzōr b. ll.

100. Seqvuntur impedimenta ju- Tit. 16.
diorum publicorum, quæ progres- Ad S. Con-
sui obstant, à parte accusatoris sunt sultum Tur
tria Calumnia, calumniator est qui pillianum
sciens & dolo malo falsa crimina in- & de aboli-
tendit. arg: c, 20, §, 1, Zingm: b. proc. tionibus cri-
minum, E. Jud: p. 16, Prævaricatio, vid: supra th: " 43.
&c.

46. *Tergiversatio* Tergiversator est qui ab accusatione in universum desistit. C. 18, Zing: b. 9. Nādost: b.

101. Abolitio est criminis remissio, sive quare us numero reorum existit & absolvitur accusatio, est 3pl: *Publica*, Publicè ex se natu, *Private*, privatim inter partes. arg: 24, Edzörb. II. *Legitima* quæ legge fit, utpote mortuo accusatore, moria.

102. Accusatorum temeritas tribus modis detegitur & tribus modis subiicitur, aut enim calumniantur, aut prævaricantur, aut tergiversantur, calumniari est falsa crimina intendere, prævaricari crimina abscondere, tergiversari in universum accusatione desistere. L, I, in pr.

Not. Lex Tit. 17. 103. A parte Rei sunt duo 1. *Ab-sentia*, Rei enim in criminibus requiri rendis & absentibus deponendi & sui præsentiam facient, presentibus deponandis. c. usquam, nisi contumaciter absint, damnantur.. proc. Jud: p. 20, arg: c. 40. Zingm: B. 2. *Inficiatio*.

Tit. 18. 104. Cum reus inticiatur, testibus opus est, quorum copia in clausonibus. 9. destinis criminibus haberi nequit, 41. Cod. itaq; ad eruendam veritatem, institutæ sunt quæstiones, quæ hic sunt tormenta reo adhibita, veritatis eruendæ gratiâ. 20. Edz. II. 21, St. I. eod: Bvndz och pñnas. 105. sed g

105. Sed non semper temere ad Domaren
hibenda; En effter then bekännelse bör ingen
som een warden pijn och plågat til stäl than han
ingen dömmas &c. Dom. Regl. Ut plåga v-
instituantur, requiritur itaq; 1. Atrox spårl och
crimen. 2. Deficientia omnium alia- bewijjs &c.
rum probationum. 3. Ut multa con- Dom. Reg
currant indicia aduersus reum, inter a-
lia anteacta vita. arg: cap: ult. §. I.
Sårm. medh willia St.l. Tholijka gärs
ning förra giordt.

106. Crimine quoq; modo dete Tit. 19.
cio, sequitur horum iudiciorum effe De Pœnis.
ctus, nempe pœna, quæ est criminis cod: 9. 47.
estimatio atq; coercitio. l. 41, in fin. In pœnis irs
hic. rogandis 7. attenduntur

107. Alia Capitalis, strictè quâ vis circumstan-
ta naturalis sz amputatione, suspen- tiæ: Causa,
dio, exustione, in terram defossio Personæ, le-
nes, membrorum confractione, &c qualitas,
late quâ vita civilis. i, e, libertas vel quantitas, e-
civitas adimitur, ut potè exilio, pro ventus,
scriptione, vel non Capitalis: Mem, Pœna inter-
brorum detruncatio, fustigatio, fla dum miti-
gant, diutur
gellatio, infamia, Palinodia, parium, nitas tempo

ris, ignoran^m aprium, lingvæ, absissio. Carceratia sexus, et brietas, ætas tio opera publica, dignitatis deposi- dolor, pœni tio, &c. Quorum omnium mem- tentia, dis- nit Jus Nostrum. Item alia Lega- gñitas, vita anteacta, in lis, In lege expressa. Alia Arbitra- signe artificia, Judicium arbitrio commen- sium. Item alia Realiis alia Personali.

108. Absentem in criminibus damnari

Notabili-ores leges non debere Divus Traianus rescripsit. l, 5. Per- spiciendum est iudicanti, ne quid aut durius aut re- missis constituatur, quam causa depositit, nec enim aut severitatis aut clementiae gloria affectan- da est, perpenso iudicio prout quæq; res expostus lat, statuendum est. l, 11. Delinquitur proposi- to, impetu (ut interdum inter larga pocula) aut casu, p. 2. Puniantur aut dicta, aut facta, aut scripta, aut consilia. l, 16. Nonnunquam even- nit ut aliorum maleficiorum supplicia exacerben- tur, quotiens nimium multis personis gravantibus exent. plo opus. l, 16, p, 10. Cogitationis pœnam nemo patitur. l, 18. Interpretatione legum pœ- nae molliendæ sunt potius, quam asperandæ, 42. Impunitas delicti propter ætatem non datur, si modo in ea quis sit, in quam crimen, quod intenditur, eadere potest. l, 7, cod. Pœnam suâ dicta sens- tentia præfidi provinciæ revocare non licet, l, 15. Sancimus ibi esse pœnam, ubi & noxia est. Nec enim affinitas vel amicitia nefarium crimen admit- tunt. Peccata igitur suos teneant auctores, nec ulterius progrediatur metus, quam reperiatur delis- etum. L, 22.

109. *Realis poena, ut bonorum* Tit. 20.
confiscatio, sive publicatio, quando De Bonis da
bona damnatorum adjudicantur fi- mnatorum,
sco publico. Quod fit in delictis Cod: 9, 48.
atrocissimis, utpotè criminе læsæ
Majestatis. &c. 8, 9, §l. 6, 7, St. l.
Högms: B. 9, R. B. St. l. vid: etiam
Edzör b.

100. Qui post accusationem in- Tit. 21.
stitutam metu poenæ & condemna- De Bonis e
tionis (non verò vita cædio vel impati- rum qui an
entia) mortem sibi consicerunt, pro te schiteñia
confessis habentur, & eorum bona vel mortem
publicantur, quid J. N. vid: 4. Högbs.
§l. Nec non eorum bona qui cor- e
rupto accusatore decedūt, quoniam
& hi convicti æstimantur.

111. Meritò si sine causa sibi manus intulit
puniendus est, qui sibi non pepertit, nec alii par- Not. Lex
cer. L. 3.

112. *Personalis poena est interdicti-* Tit. 22.
o, relegatio ad tempus vel in perpe- De Interdis
tuum, 12, § 3, Kong: B. St. l. 30, 31, & reles
Rådst: b. Flyy Staden och komme als gatis & des
drigh optare i Staden. &c. Deporta- portatis.
9. io 8, Erffb. 21, & passim in Edzöre B.

Bannitus. Biltogter öfver alt Sverilis
Rijke. Not. Deportati sive Banniti
bona publicantur. Hans löösa gedz
skiptis i try. cit. cap. 21. Edzör b.U. non
ita relegati.

Not. Lex 113. Corpora animadversorum quibuslis
bet petentibus ad sepulturam danda sunt. l, 3.

Tit. 23. Passi sententiam ob crimina
De Sente- interdum restituuntur ijsq; remitti-
tiā passis & tur, sed non nisi à regiā Majestate,
restitutis. c, quod etiam apud nos praxis obser-
vat, arg: c. 41. §. 1. Tingm; b. Then
Dom skal stånda oc ey återgång. Doch
må Konungen åter bryta alla Skräck
söknir/ Och offsöknir. Item c, 4,
Kong: b. in fin. Hafwe högste Dom
&c. Hwadh Han håller will. i. est Ut
Regi placet, non tamen in præjudi-
cium alterius'. eod: §. 3.

Tit. 24. Quorundam punitorum Ca-
De Cadave- davera absq; consensu summi magis-
tribus puni- stratus sepeliri non possunt, l, i. quod
terum.. etiam apud nos in ulu. Exigit etiā
J. N. Pcenam à quorundam cadave-
ribus'. Then som sig h sielff förgör/ sta
i Båla brännas. C, 4, Högm; B. U.

116. Judicia civilia & criminalia *LIB. 43.*
seqvuntur appellations, quæ Judicijs Communes, & aut judicis imperitiam aut iniquitatem emendandi causâ institutæ. l, l.

Tit. I.
De Appella-
tionibus &
relationib⁹,
c, 7, 62.

117. Appellatio est ab inferiore judice ad superiorem gravamine facto provocatio. 37, 38, 39, *Tingm:b.*
3, *Rådst: b.*

118. In Judicijs nostris tres sunt instantiæ. Ruri prima coram judice territoriali, à quo appellatio instituitur ad Provinciale judicium. *Egymans Rått.* Ab hoc ad regium. *Cit. cap: Tingm:B.* In Urbibus. Prima instantia in curiâ inferiori *Råmbnårs Rått.* Secunda coram Magistratu urbico, *Rådstufw: Råtten/* à quo appellatur ad Regium judicium, unde non appellatio, sed beneficium revisionis ad Regiam Majestatem cōceditur. 4, *Ting:b.* p. 35. process. Jud.

119. Relatio fit cum judex de jure Relatio est dubitans principem consulit, quoꝝ remissio cau modo judicandum, quod etiam a- se ad superiores.

pud nos non infrequens'. Est 2pl:
1. Vocatur *Consultatio*, quæ definita.
2da cum judex suam opinionem de
hoc vel illo casu unà cùm actis mit-
tit, sed principe inconsulto se non
posse sententiam ferre dicens'.

*Notabili-
ores leges*

120. Appellandi usus frequens est & ne-
cessarius, quippe cum iniuritatem iudicantium vel
imperitiam re corrigat, licet nonnumquam bene-
latas sententias in peius reformet, neq; enim utiq;
melius pronuntiat, qui *novissimus*, sententiam la-
teurus est. l, 1. Ab executore sententia appellare
non licet, sed ab eo qui sententiam male interpre-
tari dicitur, l, 4. Credo humanitatis ratione o-
mnem provocantem audiri debere, l, 6. Illud
sciendum est eum qui provocavit non debere con-
viciari ei, à quo appellat, exterum oportebit eum
plecti, l, 7. Si qui separatim fuerint condemnati,
quamvis ex eadē causā, pluribus eis Appellatio-
nibus opus est, l, 10. Si expressim sententia con-
tra iuris rigorem data fuerit, valere non debet. l, 19.

Tit. 2.

A quibus
Appellare
non licet.

121. In J. R. à Principe, Senatu,
& judicibus, quos princeps constitu-
it ne ab illis provocaretur, non da-
tur appellatio. l, 1. Sic in J. N. à Re-
gio Dicasterio non appellatur. 41,
Ping: b. p, 13, proc: jud. Sed revisio-
nis beneficium in causis gravioribus
petitur. p, 35, process: jud.

122. Si quis ante sententiam professus fuit *Not. Lex*
erit se a iudice non provocaturum, indubitate aus
xilium provocandi perdidit. L, 1, p, 3.

123. Gradatim instituenda appellatio, semper a minori judicio ad suis *Quis a quo*
periis, non ad par vel minus. l, 1. *appelletur,*

124. Olim sententiâ lata tempus. *Tit. 4.*
Appellandi erat, duorum vel trium, *Quando*
hodiè 10. dierum. In nostris judi- *Appellans*
cijs intra octiduum a die latæ, sen- *dum sit &*
tentia sibi cognitæ appellandum. *intrâ qua*
Râdft. B. 3. vel benef: revit: petendū. c, 7, 63.
p, 35, proccl: jud: aliâs, nisi graviores
urgeant rationes, sententia in rem
judicatam transit. 38. *Zingib. & Râdft.*
p, 5, jud: ord.

125. Propriam causam ab aliena quemad- *Not. Lex*
modum discernimus? palam est ea esse propri-
am causam cuius emolumendum vel damnum ad
aliquem suo nomine pertinet. l, 10, p, 11.

126. Superior judex legitimam *Tit. 5.*
acceptabit appellationem, p. 2. jud: *De Appella*
ord: p, 20, proc: jud: aliâs in J. R. ex *tionibus res*
Nov. 128, c, 3, damnū litis cum mul- *cipiēdis vel*
cta præstare tenetur. *non c, 7, 65.*

127. Sed notandum promiscue
omnes appellationes non recipi, ut
pote

potè si quis ex propriâ Confessione
in criminalibus sit condemnatus,
quæ punienda absq; mōra, qualia
sunt incestus, cædes, cum vi vel insi-
dijs. Latrocinium, raptus, benefici-
um, &c. Conf: p, 17, jud: ord: si an-
tea sui juri renuntiavit. l, 1, §, 3, à qui-
bus appell: non lic.

No. Lex 128, Si res dilationem non recipiat, non
permittitur appellare. L, 7.

Tit. 6. 129. Appellatione facta literas
De Libellis dimissorias (quas vocant Apostolos)
demissoriis judex à quo appellatur, ad judicē, ad
qui Aposto- quem appellatum, dabit, quæ conti-
li dicuntur. nent quis, contra quem & in qua cau-
sa appellavit. quod apud nos etiam

Tit. 7. in usu.

Nihil inno- 130, Pendente Appellatione ni-
vari appella- hil innovandum, nec sententia prio-
tione inter- ris judicis executioni mandanda.

Tit. 8. 131. Nonnunquā sententiæ absq;
Quæ senten- Appellatione rescindi possunt, ut-
tiae sine ap- potè cum ipso jure, contra quod pro-
pellatione latæ, nullæ sunt. vid: p. 20. §, 4, proc.
rescindan- judic: quod variè contingit, si ab in-
tur. competentente judice vel delegato mo-
dum.

dum suæ potestatis excedente, latæ,
si ad impossibilia quis condemna-
tus. &c.

132. Contra constitutiones iudicatur, cum Not. leges
de iure constitutionis, non de iure litigatoris pro-
nuntiatur. l. 1, p. 2. Impossibile est præceptum
iudicis nullius esse momenti. l. 2.

133. Potest & procurator causas Tit. 9.
institutarum Appellationum coram An per alias
judice ad quem appellatum, reddere, um causa
nisi in capitalibus, ubi procurator nō appellatione
ita admittitur.. l. 1. num reddi
possunt.

134. Quæ causa per alium agi nequit, eius
nec Appellations, per alium posse expediri. l. 1, Not. Lex
inf, planè si pecuniaria causa est ex qua ignominia
sequitur: potest & per procuratorem hoc agi. ead.

135. Si aliquis, cui magistratus, tu- Tit. 10.
tela aut curatio injuncta fuerit à sen- si Tutor vel
tentia, qua ejus excusationes impro- curator vel
batæ, appelleat & non causas justas ex- Magistratus
cusandi se & appellandi probet, tunc creatus ap-
daronum medij temporis sive per
moram Appellationis Reip. allatum,
resarcire tenetur. l. 1. pellaverit.

136. Qui Appellationis causa pe- Tit. 11.
regrinatur etiam quo ad alias causas Eum qui ap-
domi in provincia per alios conve- pellaverit in
niri & defendi potest. l. 1. provincia
defendit.

Tit. 12. 137. **N**on licet judicem compes-
Apud eum tentem, à quo in una causa provoca-
á quo appellatur alias causam age se compelsus
landum. **N**on licet judicem compes-
tentem, à quo in una causa provoca-
vit in alijs causis præterire, sub præ-
textu appellationis offendere, quia ipsi
si inter judicadum laesus, via appella-
tionis vicissim patet. Id ipsum & a-
pud nos servatue.

Tit. 13. 138. Appellante mortuo, ejus he-
redes non cogendi ad litem perles-
quendam, nisi ipsis volupe, aut appel-
latotum vel Reip. interest: *Nemo e-
nims invitus agere cogitur.* arg: cap. 17,
Eingm: b. & unusquisq; liti suæ renuntia-
re potest, arg: c. 32, Jord b. q. Sed
non ita evanescit appellatio, si ille
contra quæ appellatū est, occumbat.

Tit. 14. 139. Seqvuntur judicia fiscalia, mi-
litaria & municipalia. Fiscus est
De Jure fī- sci. Olim fī- publica Regis substantia seu publis
seus & æras cum ærarium. *Elast Rammor.*
trium dilete-
bant, quod 140. Hic de jure fīci duo tractan-
tēs erat prin tur 1. Quomodo res aliena ei cedit
eius, hoc & acquiritur, quod varijs contingit
populi.

modis. vid: 23, Erfd B. 9, Högm:
b. q. 2. De ejus privilegijs, quæ
magna & varia.

141. Augustus constituit ne servi delatos *Notabilis-*
res dominorum audiantur, sed ut pœna cōrcean-*ores leges*
tur. l, 2, p, 6. Justa pretia non ex præterita emis-*ptione, sed præsenti estimatione constituenda, L, 3.*
Id bonorum cuiusq; intelligitur esse, quod æri ali-
eno supereft, l, 11. Deferre non possunt mulieres
propter sexus infirmitatem, l, 18.

142. Jus militare respicit captivos Tit. 15.
militantes & veteranos. Quam vis *De Captivis*
captivi ab hostib; serui eorum fiunt,
jure tamen postliminij fruuntur, *& de postlis*
quo, si reversi, in patria fuiss^e *minio & de* semper
tinguntur. *redēptis ab*

143. Postliminium est jus, quo ab hosti-
bus capti (ubi servi vivunt) in pristinum
statum restituuntur ac omnia pristina ju-
ra reversi, ante captivitatem concessa, res
cipiunt. vid: C, 18, Jord b. El. Ellerhan
fängen år. dicitur à post & limine, i-
taq; postliminio reversus, dicitur *re recuperādē*
qui ab hoste ad idem imperij limen
redit. Quo jure postliminij etiam
fruuntur redempti pretio fratelli
beri fuerunt, ab hostibus

144. Fruuntur & milites quibus- Tit. 16.
dam privilegijs singularibus. Ob *De Re mili-*
præsumptam juris, cuius scientia nō *tari.*
vacat

vacat ipsis operam dare, ignorantiam, cum militiae intersint, alias jure communii utuntur. vid: p. 14. in fin: jud: ord.

145. Militum etiam delicta *Aliæ* communia, quæ in alios non militantes cadunt, & judicijs criminalibus puniuntur. Ut furtum, homicidium. *Vide* *Krœg; Ar.* *sitl.* *Aliæ* propria disciplinam militarem spectantia, quæ extraordinariè coercentur. Ut militiam, stationem, deserere arma perdere, alienare, fugam in acie arripere. vid: cap. 16, 17, *Kong: b. I.*

Not. leges 146. Contumacia omnis adversus ducem vel præsidem militis capite punienda. l, 6. Qui in acie prior fugam fecit spectantibus militibus propter exemplum capite puniendus est, ead.

Tit. 18. De *Castrēsi* peculio. 147. Filius familias miles in castrensi peculio plenum habet dominium ac liberam disponendi & testandi potestatem, quasi Pater familias, licet alias patris potestati sit subiectus.

De *Peculio* 148. *Castrense peculum* est quod Vid: *Ditp.* filius familias miles ratione militiae sibi acquisivit.

149 Veterani dicuntur, qui honestam dimissionem à militia impetrarunt, qui etiam privilegijs fruuntur, nam immunes sunt munericum præcipue personalium, ad opera publica non cogendi, nec fustibus cædendi. L, i, 2, 3. LIB. 50.

150 Transitus fit ad ius municipalis, cuius duas sunt partes 1. ma de Personis 2. de munericibus & honoribus. Tit. 1.

151 Municipes (quasi munericum civiliū participes) olim qui extrinsecus in Civitatem Rom. recepti, ut munericum cum populo Rom. participes essent, suo jure, suis legibus ultantes. Calv. Pacius alijq; ex Gel. lio. Nunc autem sunt cujuscunq; civitatis cives. L, i, §, 1. 39.

152 Municipem sive civem facit nativitas (sive origo) adoptio, manus missio & adjectio, est, qui in civitate recipiuntur accivitate donantur.

153 Incola dicitur qui domicilium tantum in municipio, unde non oriundus, late qui in aliquem locum suum.

Tit. 18.
De Vetera-
norum pris-
vilegiis.

Ad munici-
pale legem
& de incolis

eod: 10, 38,

Unde alii
originarii
sunt nativi-
tate manus
missione ad
optivis vel
voluntariis,
qui in civi-
tatem recis-
piuntur.

*suum domicilium contulit) habet, & non
Coloni verò nigerum ac honorum non particeps.
qui in Colonia deducuntur. Unde à municipio differt, quia inco-
sebantur. lam domicilium facit.*

154. *Incolatus jus est cuiusq; ar-
bitrije eo quis se nudâ voluntate oblis-
gat & liberat, domicilio mutato.*

Not. leges 155. *Labeo indicat eum qui pluribus locis
ex quo negotietur, nunquam domicilium habere
l. 5. Quod maior pars curiae efficit pro eo habes-
tur, ac si omnes egerunt. l. 19.*

Tit. 2. De Decurio-
nibus & fa-
liis eorum. 156. *Decuriones, idem ferè quam
curiales, Generaliter fuerunt primarij
C. 10, lit. 31. sive capita cuiuslibet ordinis, Specie-
liter qui in municipijs publico consi-
lio præfuerunt, & suæ curiæ quasi
senatores & curatores civitatum.*

*Exinde di-
eti putantur
quod initio
dum Colo-
nia deduce-
re rentur deci-
sia pars eos
rum qui de-
dicebantur
consilii pu-
blici gratia
conscripti
batur. 157. Et præcipue pecuniam pu-
blicam tractarunt, Remp. adminis-
trarunt, annonam curarunt, tributa
exegerunt, singularibus gaudebant
privilegijs, quæ etiam quodammodo
ad liberos transferebantur.*

*Tit. 3. De Albo
scribendo. 158. Nomina decurionum in al-
bo, qui erat matricula decurionum,
scribebantur.*

159. Munus hic propriè significat Tit. 4.
onus, quod necessario subeundum, De Muneris
lege more vel imperio ejus, qui ju- bus & hono
bendi potestatē habet. l. 2, 14, de V.S. 40, 41.
ribus. C. 10.

160. Dividitur 1: *In Publicum*,
quod in administranda re aliqua pu- Publicum
blica sine eminenti titulo dignitatis duobus mo-
consistit. Ut viarum munitio. &c. dis dicitur
Et Privatum in administratione rei vel publica
privatae consistens. Ut tutela, cura. auctoritate
2. *In Patrimoniale* quod sumptibus pa- municiunum,
trimonij & detimento gerentis ad- sic emine-
ministratur. Ut contributio, anga- manas est
riæ, hospitij p̄abitio. *Personale* publicum,
quod animi & corporis labore sine vel quia in
sumptu & gerentis damno, expedi- administras-
tur. Ut tutela, cura. *Et Mixtum* quod tione Reip. &
& corporali ministerio perpetratur occupatum.
& una gerentib⁹ detrimentū infert.
Ut tributorum exactio.

161. Not. Quidam dicunt ea mu- Vide
nera esse personalia, quæ personis V Vesemb.
imponuntur & in labore personæ in parat.
consistunt, quorum quædam emi-
nentia, quædam media, quædam
fordin-

sordida, ea verò *Realia* quæ impo-
nuntur propter rem & possessorem
comitantur.

Nihil inter 162. Honor municipalis est ad-
est sive cum ministratio Reipub. cum dignitatibus
sumptu vel sine sumptu gradu. Ut decurionatus, duumvir-
contingit. ratus, ædilitas, &c.

Tit. 5. 163. Immunitas est vacatio mu-
De Vacatio neris à jure vel principe permissa.
ne & Excus Excusatio verò est causa immunita-
Satione mu tis, & munera deferuntur etiam in-
nerum. C. vitis nisi sint immunes. Excusatio a.
10. hic varias ob causas admittitur.

Tit. 6. 164. Non licet immunibus mu-
De Jure im nerum detrectare magistratus, offici-
munitatis. cium, quia illud non munus sed ho-
nor est. *Not.* Personales immuni-
tates non ad heredes transmitti, nisi
speciali indultu.

Tit. 7. 165. Legati qui publicè ad Reip.
De Legatio procuranda negotia mittuntur, va-
nibus. C. catione à munib[us] sive publicis
10. 63. oneribus gaudent. Etiam per bien-
nium exacto legationis tempore.

Tit. 8. 166. Varia sunt administratorum
De Admini- gene,

genera. Ut curatores Reip. an-
nonæ. &c.

Not. Lex

167. Fortuitos casus nullum humanum
consilium prævidere potest. L. 2. p. 7.

Tit. 9.

168. Solent & administratores,
quales decuriones de cœta in usum
Reip. & civitatis proponere.

De Decretis
ab ordine
faciendis. c.
10. 46.

169. Decreta non obligant ignorantes, uti
leges ad pœnam, sed tantum scientes. Ex l. fin.

Not. Lex

170. Ædificia nova publica pro-
prijs sumptibus, etiam inconsulto
principe exstrui curare quis potest,
modo fiat in commodum Reip. qui-
bus etiam suum nomen (*cum alias or-
dinariè principis nomen*) recte, si volu-
pe, inscribit. ff. h. t.

Tit. 10.

De Operib⁹
publicis.

Redempto-
res operum
publicorum
sunt qui op⁹
suā materia
faciencum
conducunt.
l. 39, de rei
vind.

171. Nundinas (*quæ sunt conventus
commercij causa*) instituere solius est
principis. De nundinis agit 20.22.

Tit. 11.

De Nundis-
nis.

Röpm: B. St. £.
172. Qui veniunt ad nundinas non possunt
privati debiti, antea contracti, nomine conveniri.
L. un. cod.

Not. Lex

173. Pollicitatio Generaliter est
spontaneum solius offerentis pro-
missum. Sed hic quā quis sponte
Reip. causa opus aliquod promittit

Tit. 12.

De Pollicis-
tationibus.

se facturum, vel munus oblaturum,
quaꝝ pollicitatio efficax, si modo ex
justa & certa aliqua causa Reip. pro-
miserit, puta ob honorem & benefi-
cia sibi oblata.

Tit. 13. 174. Prætor solet extraordinarie
De Variis & de quibusdā casib⁹ cognoscere atq;
extraordinariae judices, præcipue pedaneos, constitu-
tiis cogniti-
onibus & si
Judex litem tem suam, facere dicuntur. Si im-
suam fecisse prudenter, ex quasi delicto tenentur,
dicatur.

Inst: de obl: ex qv: del: si dolo malo,
pœna est præstatio litis, cum infas-
mia. l. 15. de jud.

Tit. 14. 175. Extraordinariæ de proxe-
De Proxes neticis inquiritur, proxeneta est me-
diator cuius beneficio & interventi-
one inter duos contractus perficitur.
de quo J. N. vid: C, 19, 20, 21, Tiuffb. Cl.
Wijñ i, est, Meclare. proxeneticum
autem est præmium quod pro qua-
litate operæ proxenetis debetur. ut
potè ob interpretationem linguaꝝ
non intellegat. &c.

176. Proxeneta dolum & latam
cul

culpam præstabit. l. 2. Sic etiam
in J. N. certo modo tenentur cit: c.
19, 20, 21. Tiusſ B. l.

177. Census sumitur hic pro tributo fisco publico debito in rebus De Censu
gnitionem dominij & tuitionē Reip bus.
c. 5, 6, 4, Rong. b. l. 19, & 20, eod. St. l. Pacius autem

178. Et præstatur census vel ratio- censuſ civiſ
one personarum & Capitatio dicitur, ūm & ipſoſ
quia secundum singula capita impo rum bonoſ
nitur, qui capitatio eſt hominum vel rum publiceſ
animalium, vel ratione rerum. 20, deſcriptio.
Rong: B. St. l.

179. Post absolutionem juris per- Tit. 16.
ſonarum, rerum & omnium judicioſ De Verboſ
rum, in quorum tractatione totum rum signifi-
juris corporis vastum volumen occa- catione.
cupatum, Colophonis loco compo- Omnis inſi-
ſitores pandectarum duos universa- terpretatio
les subjungunt titulos omnibus cæ- duos ſecun-
teris totius juris titulis communes, habebit coſ-
quorum primus verborum ſignificatio mites et
in qua res & obscura nomina, paſſim qrum & bo-
in jure obvia, ne quis in eorum con- num...
grua interpretatione erret, expli-
cantur.

180. Significatio verborum petitur ex communi usu loquendi, vel proprietate sermonis vel intentione proferentis.

181. Actionis verbo non continetur excessio-

Nob. leges ptio. 1, 8. Minus solvit, qui tardius solvit, nam & tempore minus solvitur. 1, 12. Sola ea publica sunt, quæ populi Rom. sunt. 1, 15. Vix est ut non videatur alienare, qui patitur usucapi. 1, 28. Urbana familia & rustica non loeo, sed genere distingvitur. 1, 166. Lata culpa nimia negligentia est, i.e. Non intelligere quod omnes intelligent. 1, 213. Magna negligentia culpa est, magna culpa dolus est. 1, 221.

182. Alter est de regula juris, justi-

Tit. 17. & iusti scientiam laconicè & summa-
De Diversis matim continentibus.

regulis iuris 183. Regula itaq; est juris dicisio, multos causus breviter enarrans. Quæ plerumq; obtinet, & regulæ juris sunt universalia axiomata, quibus singularis iura sufficiuntur.

184. Notandum, regulam non jus constituere, sed ex jure desumi. l. 1.

185. Fœminæ ab omnibus officijs remotaæ sunt. l. 2. Ejus est non nolle, qui potest velle. l. 3. Velle non creditur, qui obsequitur imperio patris

*Nobilitates
leges*

vel

vel domini. l, 4. Jura sanguinis nullo jure
civili dirimi possunt. l, 8. Semper in obscuris,
quod minimum est sequitur. l, 9. Secundum natu-
ram est, commoda cuiusq[ue] rei sequi, quem sequantur
incommoda. l, 10. Ia quod nostrum est, sine facto
nostro ad alium transferri non potest. l, 11. In tes-
tamentis plenius voluntates testantium in-
terpretantur, l, 12. In omnibus obligationis
bus, in quibus dies non ponitur, praesenti die
debetur. l, 14. Non debet, cui plus licet, quod
minus est, non licere. l, 21. Plus cautionis in re
quam in persona. l, 25. Qui ex liberalitate con-
veniuntur, in id quod facere possunt, condes-
mardi. l, 28. Nuptias non concubitus, sed con-
senus facit. l, 30. Quod attinet jus civile,
servi pro nullis habentur, non tamen & jure
naturali, quia quod ad jus naturale attinet, o-
mnes homines aequales sunt. l, 32. In eo
quod vel is qui petit, vel is, a quo petitur, lu-
cri fakturus est, durior causa est petitoris. l, 33.
Nihil tam naturale est quod eo genere quidve dissol-
vere, quo colligatum est, ideo verborum obligatio
verbis tollitur. l, 35. Culpa est immiscere se rei
ad te non pertinenti. l, 36. Nemo qui condes-
mire potest, absolvere non potest. l, 37. Non

debet actori licere, quod reo nō permittitur.
In re obscura melius est favere repetitioni, quam ad-
versario. I, est, favetur ei magis qui repetit,
quam qui de lucro captando certat. l, 41. Pri-
vatorum conventio juri publico non dero-
gat. l, 43. Quodā quoquo poenæ nomine ex-
actum est, id eidem restituere, nemo cogitur.
l, 46. Consilij non fraudulentí nulla obliga-
tio est. l, 47. Quidquid in calore iracundiae vel
fit, vel dicitur, non prius ratum est, quam si perse-
verantia apparuit judicium animi fuisse. l, 48.
Alterius circumventio alij non præbet actio,
nem. l, 49. Culpā caret qui scit, sed prohi-
bere non potest. l, 50. Nemo plus juris ad aliud
transferre potest, quam ipse haberet. l, 54. Nullus
videtur dolo facere, qui suo jure utitur. l, 55. Sem-
per in dubijs benigniora preferenda sunt. l, 56. Bo-
na fides non patitur, ut bis idem exigatur. l,
57. Heredem ejusdem potestatis jurisq; esse,
cujus fuit defunctus, constat. l, 59. Sed & si
quis ratum habuerit, quod gestum est, ob-
stringitur mandati actione. l, 60. Domum su-
am resicere unicuiq; licet, dum non officiat in vito
alteri, in quo jus non habet. l, 61. Qui sine dolo
malo adjudicium provocat, non videtur mo-

gam facere. l, 63. Ea quæ raro accidunt, non
eemere in agendis negotijs computantur. l,
64. Quotiens sermo duas sententias exprimit, ea
potissimum excipiatur, quæ rei gerenda aptior est.
l, 67. Invito beneficium non datur. l, 69. Os-
mnia quæcunq; causæ cognitionem deside-
rant, per libellum expediri non possunt. l, 71.
Nemo potest mutare consilium suum in alterius in-
juriam. l, 75. Generaliter cum de fraude disputa-
tur, non quid habeat actor, sed quia per adversarij
am habere non potuerit, considerandum est. l, 78.
Fraudis interpretatio, non duntaxat ex evenio-
tu, sed consilio desideratur. l, 79. Non vi-
dentur rem amittere, quibus propria non fu-
it. 83. Quoties æquitas desiderij naturalis ra-
tio, aut dubitatio juris moratur, justis decre-
tis res temperanda est. l, 85. Non solet conditio
deterior fieri eorum, qui litem contestati sunt, quam-
si non, sed plerumq; melior. l, 87. Nemo in per-
sequendo deteriorem causam, sed meliorem
facit. l, 87. Nulla intelligitur mora ibi fieri,
ubi nulla petitio est. l, 88. In omnibus quidem
maxime tamen jure, æquitas spectanda sit. l, 90.
Non solent, quæ abundant vitiare scripturas
l, 94. In ambiguis orationibus maximè sen-

tentia spectanda est ejus, qui eas protulisset.
l, 96. Omnia quæ jure contrahuntur, contra-
rio jure pereunt. l, 100. Nemo de domo sua
extrahi debet. l, 103. *Libertas inestimabilis res*
est. l, 106. *Cum servo nulla actio est.* l, 107.
Ferè in omnibus penalibus iudiciis ætati & imprudentiæ succi-
curritur. l, 108. Mulieribus tunc succurrendum est, cum des-
fendantur, non ut facilius calumnientur. l, 110. In obscuris
inspici solet, quod verisimilius est, aut quod plerumq; fieri so-
let. l, 114. Nihil consensui tam contrarium est, quam vis
atq; metus. l, 116. Qui non facit, quod facere debet, videtur
facere adversus ea. l, 121. *Libertas omnibus rebus favora-*
bilior est. l, 122. *Favorabiliores Rei potius, quam actores ha-*
bentur. l, 125. *Cum de lucro duorum queratur: melior est*
causa possidentis. l, 126. *In pari causa possessor patior has-*
peri debet, l, 128. *Cum principalis causa non consistit, nec ea*
quidem, quæ seqvuntur, locum habent, l, 129. *Nunquam ac-*
tiones, præsertim penales, de eadem re concurrentes, alia aliæ
am consumit. l, 130. *Imperitia culpæ adnumeratur.* l, 132. *Nemo ex suo delicto meliorem suam conditionem facere po-*
cessit. l, 134. *Bona fides tantumdem possidenti, præstat, quan-*
tum veritas, quotiens lex impedimento non est, l, 136. *Quod*
contra rationem iuris receptum est, non producendum ad con-
sequentia, l, 141. *Qui tacet non utiq; fatetur, sed tamen ve-*
rum est, cum non negare. l, 142. *Non omne quod licet ho-*
nestum est. l, 144. *Nemo videtur fraudare eos, qui sciunt &*
consentient. l, 145. *Ex qua persona quis lucrum capit, eius*
factum præstare debet. l, 149. *In maleficio ratihabitio man-*
dato comparatur. l, 152. *Factum cuiq; suum, non adversario*
nocere debet. l, 155. *In penalibus causis benignius interpres*
tandum est, ead, Semper qui dolo fecit quo minus haberet,
pro eo habendus est, ae si haberet. l, 157. *Quæ propter ne-*
cessitatem recepta sunt, non debent in argumentum trahi, l, 161.

Non videntur data, quæ eo tempore quo dantur, accipientis
non sunt. l, 167. Quod factum est, cum in obscuro sit, ex
affectione cuiusq; capit interpretationem. l, 168. Unicuiq;
sua mora nocet, & dolo facit, qui petit, quod redditurus est. l,
173. Infinita æstimatio est libertatis & necessitudinis. l, 176,
Et si nihil facile immutandum est ex solennibus: tamen ubi æs
quitas evidens poscit, subveniendum est. l, 183. Vani timos
ris iusta excusatio non. l, 185. Quæ rerum natura prohiben-
tur, nulla lege confirmata sunt. l, 188. In re dubia benignis
orem interpretationem sequi, non minus iustus est, quam tu-
tius. l, 192. Non solum considerandum quod licet, sed &
quid honestum sit. l, 197. Non potest dolo carere, qui impes-
rio magistratus non paruit. l, 199. Omnis definitio in iure
civili periculosa est, parum est enim ut non subverti posse. l,
202. Quod quis ex culpa sua damnum sentit, non intelligis-
tur damnum sentire, l, 203. Jure naturæ æqvum est nemini
cum alterius detrimento & iniuria fieri locupletiorem. l, 206.
Res iudicata pro veritate habetur. l, 207. Servitutem ferè
mortalitati comparamus. l, 209. Quæ ab initio inutilis fuit
institutio, ex post facto convalescere non potest. l, 210.

COROLLARIA Ethica.

V**E**racitas est virtus Homil. quâ ea servatur medioeritas, us
nec plus dicam, esse nec minus quam revera est aut oportet.

II. Comitas est virtus in quotid. conversatione mediocri-
tatem servans, ne quis iuste offendatur.

III. Urbanitas est virtus in lusu & ioco mediocritate servans.

IV. Continentia est quæ in affectus rectæ rationi relus-
cant, dominium obtinet.

V. Tolerantia, quâ res adversas honestatis gratia magna
animo perferimus.

VI. Amicitia est mutua inter homines efficax benevolen-
tia.

I N D E X
Præcipuarum Materiarum in hoc
Exercitio contentarum.

*Prior numerus Disputationem.
Alter Thesin notat.*

- A** Bigeatus, Disp: 9. Th: 61. Abolitio, 9, 101.
Absentia quotupl: 2, 46. Accessio quid &
quotupl: 8, 10, cum seq: item 4, 94. Acceptio,
latio, disp: 9, th: 21. Actio quid omnesq; ejus
species, quæ non alibi hoc in exercitio defi-
niuntur, 8, à th: 127, ad 147. Actio ad exhiben-
dum. 3, 49. de in rem verso. 4, 7. Aëstimato-
ria, 4, 53. præscriptis verbis, 4, 58. Prætoria in
factum, 4, 59. Quod jussu, 4, 10. quanti mino-
ris, 4, 80. Redhibitoria, 4, 79. rerum amota-
rum, 5, 33. Accusatio, 9, 74. Adoptio, 1, 36.
A adulterium, 9, 81. Agnati, 7, 44. Alienatio
quid, 2, 49. item 5, 22. Annus continuus & u-
tilis, 2, 29. Appellatio, 9, 116. Apostoli, 9, 129.
Arbitri, 2, th: 51. Arbor consanguinitatis, 7, 51.
Affinitatis, 52. ead: Assessor, 1, 69.
B onorum possessio, 2, 71. item 7, 2. Quare
introducta, th: 3, ead. Calu-

CAlumnator, 2, 11. Capitis diminutio quid
& quotupl: 2, 43. 44. Cautio ejusq; species
1, 90, & 91. Cedere diem quid, 6, 93. Cessio
bonorum, 8, 45. Citatio quotupl: 1, 80. Cloa-
ca, 8, 82. Codicilli, 6, 43. Collatio quid, 7, 13.
Collusio, 7, 118. Cognati qui, 7, 46. Collegiū,
9, 69. Compromissum, 2, 51. Computatio 2pl:
Canonica & Civilis, 7, 56. quæ regulæ in us-
traq; servantur, th: seq: Comodatum, 3, 99.
Comuni dividendo actio, 3, 47. Compensa-
tio, 4, 14. Concubinatus, 5, 45. Conditio, 6, 23.
Conditio, quid & quot, Dil: 3, à th: 69, ad 91.
Confessoria, actio, 3, 12. Conscripti, 1, 53. Co-
stitutiones principū, 1, 25. Constitutoria sive
constitutæ pecuniæ actio, 3, 97. Constitutum
9, 10. Contractus ineuntur 4. modis, 4, 21. no-
minati qui, 52. innominati qui, 57. ejus acci-
denta, 61. ead: quotuplex, 8, 119. cum seqv.
Crimen ambitus, 9, 98. Annonæ, 97. Con-
cussionis, 60. Læsa Maj. 78. receptionis, 63, Disp: ead: nona.

DAmnum injuriâ datum, 3, 37. item 9, 46.
Decuriones, 9, 156. Defendere quid 2, 10.
Delegatio, 9, 16. Delictum quid, 8, 125. Priva-
vatum & publicum, 9, 30. Depositum, 4, 18.
Dila-

Dilatio quid & quot, 1,100. Divortium, 5,26.
Dolus, quid & quot, 2, 32. &c. Dominium
quid quotupl: 8, 1. cum seqv: Donatio quid,
quotupl: 7, 78, 79, 84. propter nuptias, 5,16.
Dos, 5,14. Duo Rei, 9, 6.

AQuitas, 1, 19. Aedilitium edictum, 4, 78.
AEditio, 1, 103. Emphyteufis, 2, 87 Eins-
prio-venditio, 4,27. Error quotupl: 8,27. Ex-
ercitoria actio, 3, 106. Evictio, 4, 83. Excusa-
tio à tutela, 5, 81. Exceptio, 8,100. Exhære-
datio, 6, 7.

FAlsum, 9,91. Famosus libellus, 9,55. Fata-
lia, 8,39. Familiæ Herciscundæ, actio, 3,46.
Feriæ, 1,99. Fidejussio, 9, 10. Fidejussoris tria
beneficia, 1,92. & 9, 13. Fidei comissum, 6,47.
Fidei comissarius, 2,75. Finium regundorum
actio, 3,45. Fœnus, 4,97. Fructus quid, 4,92.93.
Fundus dotalis, 5, 21. Furtum, 9, 33.

Gradus quid, 7.55.

Habitatio, 3,17. Hæreditas, 2,65. Fideicom-
missaria, 2,74. Hæres, 6,17. Hæredis insti-
tutio, 6,14. Homicidiū, 9,87. Hypotheca, 4,64.
Indebitum, 3, 84. Ignorantia juris & facti,
4, 114. Imunitas, 6,163. Ingenuus, 1,30. Infa-
mia, 2, 4. Imperium mērū & mixtum, 1,71.
Instis

Institutoria actio, 3. iii. Instrumentum in iure
quid notat, 4. 106. Injuria, 9. 51. Interdicta, 8.
55. Interrogatoria actio, 3. 50. Inventio, 8. 7.
Instantiae tres, 6. 118. Inscriptio, 9. 75. Judicis
um, 2. 55. Publicum, 9. 71. Judicis officium
2pl: 2. 59. Juramentū in lité sive estimatori-
um, 3. 76. Jurisdictio, 1. 70. Juris origo 2pl: 1.
16. Ejus præcepta tria, 1. 6. Objecta, 1. 26. Juris
prudentia, 1. 1. Justitia, 1. 3. Jus aureorum an-
nulorum, 7. 101. Accrescendi, 3. 6. Civile, 9.
quod mixtum vel merum, 1. 15. Consuetudi-
narium, 1. 22. Deliberandi, 6. 27. Fisci, 9. 139.
Gentium, 1. 12. Incolatus, 9. 154. Militare, 9.
142. Municipale, 9. 150. Non decrescendi, 3. 6.
Naturale, 1. 11. Patronatus, 7. 35. Primævum,
1. 13. Privatum & publicum, 1. 78. Retractus
sive prælationis, 4. 38. Secundarium, 1. 14.

Legitima quid, 2. 63. Legitimatio, 1. 35. Le-
gatum, 6. à th: 46. ad 72. Legitimi hæres-
des, 7. 44. Lenocinium, 9. 83. Lex quid, 1. 18.
Lex Aquilia, 3. 37. Cornelia, 9. 87. Falcidia,
6. 8. Pompeja, 9. 90. Julia Maj: 9. 78 Rhodia,
3. 108. Talionis, 1. 75. Libellus, 1. 81. Liberi
qui, 1. 28. Liberalis causa, 7. 104. Linea quid
quots 7. 53. Literæ dimissoriæ. Locatio con-
ductio, 4. 48.

Mans.

Mandatum, 4. 22. Manumissio, 7. 87. Ma-
trimonium, 5. 8. Mensor, 3. 58. Metus, 2.
29. Mora quid, 4. 95. Municipes, 9. 151. Mu-
nus, 9. 159. Mutuum, 3. 68.

Negatoria actio, 3. 12. Negotiorum gestor,
2. 16. & 19. Novatio, 9. 15. Noxalis actio,
2. 94. Item 3. 43. Nunciatio novi op. 7. 67.
Nuptiae, 5. 8.

Obligatio, 8. 115. Cum seqv: quot modis
tollitur, 9. à th: 15, ad th: 20. Occupatio
eiusq; species, 8. 4.

Pactum quid & quot, 1. 106. Addictionis in
diem, 4. 30. Legis commissoriæ, 4. 32. Re-
tirovenditionis, 4. 33. Dotale, 5. 19. Parapher-
na, 5. 15. Pauperies, 3. 35. Patricius, 1. 53. Patria
potestas, 34. &c. Peculatus, 9. 96. Pedarij, 1.
53. Peculium, 4. 2. Castrense, 9. 198. Permu-
tatio, 4. 55. Pignoratitia actio, 3. 102. Pignus,
4. 62. Poena, 9. 106. cum seqv. Plagium, 9. 99.
Possessio, 8. 15. Postliminium, 9. 143. postu-
lare, 2. 1. Prætor, 1. 59. De Præfectis, vid: disp:
1. à th: 57. ad 63. Præscriptio, 8. 103. Præva-
ticatio, 9. 62. Precarium, 8. 87. Præjudicium,
8. 104. Præsumptio, 4. 103. Probatio, 101.
Procuator 2. 8. Pro dote, 8. 35. Derelicto, 33.
Dona-

donato. 31. Empere, 26. Hærede, 29. ead.
Publiciana, 2. 83. Plus petitur 4. mod: 8. 140.
Questio juris vel facti, 2. 57. Questio 9. 104.
Quasi deliquum, 8. 126. Qui sui vel alieni
juris. 1. 33. Quorum bonorum, 8. 8.
RApina, 9. 45. Regula Caton, 6. 78. Relatio,
9. 119. Repetundarum, 9. 63. Rei vindica-
tio, 2. 77. Remissio, 8. 85. Restitutio in inte-
grum, 2. 25. Res judicata, 8. 38. Res comunes,
1. 44. Nullius, 40. Privatæ, 48. Publicæ, 45.
Religiosæ, 41. Sacræ, 40. Sanctæ, 42. Uni-
versitatis, 47. ead.
SAlvianum interdictum, 8. 93. Senatus con-
sultum Macedonianum, 3. 115. Sillianum &
Claudian: 6. 40. Trebellianum & Pegas: 6. 93.
Tertullianum & Orphitian: 7. 56. Welleianū,
4. 12. Sententia, 8. 39. Separatio, 8. 50. Servi
qui, 1. 28. Servitus quid quot, 3. à th: 22. Spe-
cificatio, 8. 12. Societas, 4. 24. Stellionatus,
9. 67. Statuliberi, 7. 95. Stipulatio quid, 9.
2. & 22. Status hominum tria capita, 1. 27.
Sponsalia, 5. 1. Substitutio, 6. 20. Successio,
6. 1. Prætoria, 2. 71. Superficies, 8. 75. cum
seqv: Syndicus, 2. 14.

Testa.

TEstamentum quid, 6.2. Militare, 29. Injustum, ruptum &c. 11. & 12. ead. Inofficium, 2. 61. Testamenti facio activa & passiva, 6. 16. Testis, 4. 109. Tergiversator, 9. 100. Tribuni plebis. 1. 55. Traditio, 8. 8. Transactio, 1. 111. Tributoria actio, 3. 113. Intelia 5. 49. quot, 52. cum seqv. ead.

UNde cognati, 7. 46. Legitimi, 7. 44. Vir & Uxor, 7. 58. Veterani, 9. 149. Vindicta quid, 7. 88. Verborum obligatio, 9. 1. Vibonorum rapt: 9. 45. Vis publica & privata, 9. 84. &c. Usucapio, 8. 19. Usurpatio, 8. 22. Usura, 4. 87. Usus quid, 3. 15. Ususfructus quid & quot, 3. 1. & 10.

Ita, D^EO Duce, intra biennium hocce meum propositum absolvi. S^ANCTÆ TRIADI laus & honor in omnia secula.

*Tux est humanitatis, Humane LECTOR^S,
Humaniter interpretari.*

